

Билтен

Број 7, април 2011. године

Представништво Републике Српске

УСТАНОВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКЕ, НАУЧНО-ТЕХНИЧКЕ,
КУЛТУРНЕ И СПОРТСКЕ САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
И РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ИЗДАЈАМО

ПРВА ЗАЈЕДНИЧКА СЈЕДНИЦА ДВИЈУ ВЛАДА
НАЈУСПЈЕШНИЈИ У ПРИВРЕДИ ЗА 2010. ГОДИНУ

БАЊА ЛАКТАШИ

ОПШТИНЕ РС: НОВИ ГРАД

**ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ У СРБИЈИ**

Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија

Тел: 00 381 11 324 6633

Факс: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Садржај

У фокусу

Одржана прва заједничка сједница влада РС и Србије 3

Специјалне везе

Србија и Српска у свјетлу регионалних односа 5

Инвестиције

Сарадња ИРБ РС и Свјетске банке 6

Руси граде други блок ТЕ „Угљевик” 6

Запошљавање

Усвојена стратегија запошљавања РС за период 2011–2015. 7

Признања

Избор најуспјешнијих у привреди РС за 2010. годину 8

Сајмови

Дани вина у Требињу 10

Образовање

Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву. 11

Туризам

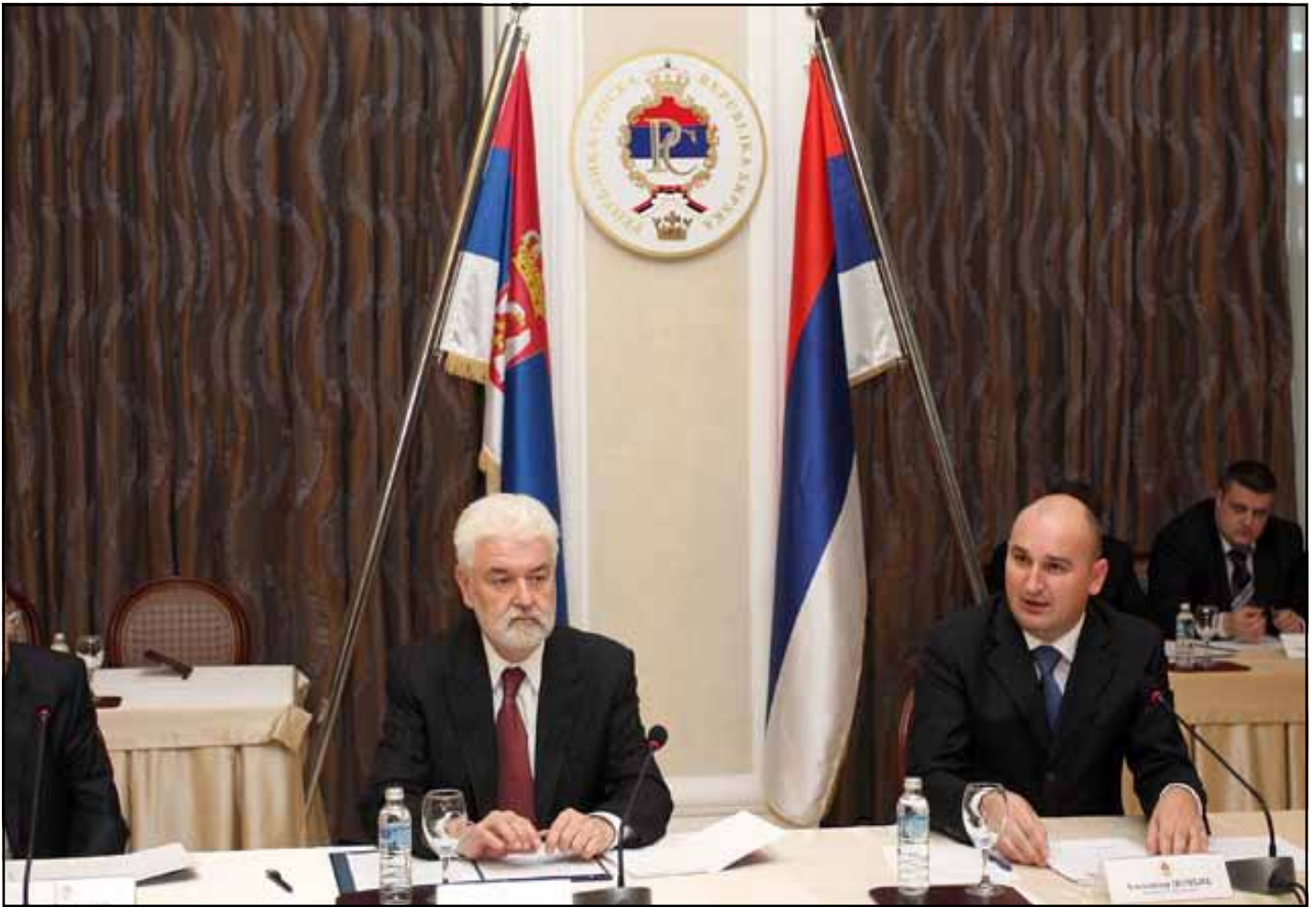
Бања Лакташи 12

Општине РС

Нови Град. 15

У фокусу

Одржана прва заједничка сједница влада РС и Србије

Премијери Цвешковић и Џомбић председавали су заједничкој сједници

Половином прошлог мјесеца (18. март) у Бањалуци је одржана прва заједничка сједница влада Републике Србије и Републике Српске коју су многи учесници оцијенили као историјску. Сједници су заједнички председавали премијери Србије и Српске Мирко Цветковић и Александар Џомбић. Уз констатацију да односи између Београда и Бањалуче никада нису били на вишем нивоу, потписано је више ме-

морандума о сарадњи и два кредитна аранжмана, те закључено да треба проширити рад на заједничким пројектима.

Меморандуми о разумијевању Србије и Републике Српске потписани су за области енергетике, саобраћаја и инфраструктуре и науке и технологије. То су само неки од двадесет и седам уговора које су у последње вријеме потписани на основу Споразума о специјалним паралелним од-

носима између Србије и РС у оквиру Дејтонског споразума. А, како је истакао премијер Џомбић у припреми је још шест.

Један од два кредитних уговора односи се на набавку 200 теретних вагона за потребе „Железница РС”, за које је Влада Србије одоборила 14.400.000 евра са роком отплате од 18 година, грејс периодом од три године и каматном стопом од један одсто.

У фокусу

Други кредитни аранжман односи се на опремање основних школа у РС са око 11.000 рачунара. Вриједност овог кредита је 4,5 милиона евра са роком отплате од осам година, грејс периодом од три године и каматном стопом од један одсто.

Напокон, потписан је и уговор о заједничкој изградњи физкултурне дворане за потребе основаца на Палама, а у оквиру већ реализованог пројекта изградње школе „Србија”, која представља својеврстан симбол братства и сарадње српског народа са двије обале Дрине.

Изјава премијера Српске

На конференцији за новинаре, одржаној послје заједничке сједнице, премијер Џомбић је оцијенио да ова сједница има изузетан значај као прва јер најављује још ближу и богатију сарадњу двије владе и најавио да ће наредна ускоро бити одржана у Београду.

Џомбић је нагласио да иза Србије и РС већ стоје веома значајни пројекти и посебно издвојио приватизацију „Телекома РС”. На тај начин су обезбјеђена средства за развојни програм РС, на основу кога је Српска у протекле четири године не само економски него и политички ојачала.

Разговарали смо и о започетим пројектима и онима који су у току, као што је изградња моста Бачевци - Какава, Братунац - Љубовија и о аутопуту који треба да дође до Вишеграда, а затим у облику

брзе цесте да се продужи до Источног Сарајева”, рекао је Џомбић.

Било је ријечи и о хидроенергетским потенцијалима и

Два премијера свечано отворила нову зграду АНУРС

Цветковић и Џомбић отворили су нову зграду Академије наука и умјетности Републике Српске у центру Бањалуке и присуствовали свечаном дијелу годишње Скупштине АНУРС. Том приликом, Предсједник Милорад Додик уручио је академику Милораду Екмечићу високо одликовање за допринос развоју и афирмацији РС. Приликом шетње од Палате Републике до зграде Академије, госта Цветковића и домаћине Додика и Џомбића поздравило је неколико стотина грађана.

пројектима у вези са Горњом и Средњом Дрином, а ресорна министарства су задужена да у што краћем року дају приједлоге о будућој сарадњи у области енергетике – закључио је премијер РС.

Изјава премијера Србије

Премијер Цветковић је изразио задовољство посјетом Бањалуци, уз оцјену да она показује посвећеност Србије сарадњи у региону и реализацији Споразума о специјалним

паралелним везама са Републиком Српском.

Он је указао на то да је потребно одржавати добре односе између Београда и Бањалуке, чему ће, како је истакао, допринијети и потписани споразуми, али да већ и сама чињеница да су двије владе одржале заједничку сједницу довољно говори о нивоу сарадње.

„Оно што остаје иза овога јесу задаци који су озбиљни и пред нама, јер да бисте постигли виши ниво, морате радити више. Надам се да ће до идуће седнице бити видљиви кораци које смо од тада постигли и да ћемо продубити сарадњу, јер постоји и она која није кодификована” – закључио је Цветковић.

Министри из Србије

Поред премијера Цветковића, у посјети бањалучким колегама били су и потпредсједници Владе Јован Кркобабић и Верица Калановић, министар економије и регионалног развоја Небојша Ђирић, министар за инфраструктуру и енергетику Милутин Мркоњић, министар здравља Зоран Станковић, министар животне средине, рударства и просторног планирања Оливер Дулић, министар вјера и дијаспоре Срђан Срећковић и министар просвјете и науке Жарко Обрадовић.

Заједничкој сједници двију влада претходили су одвојени сусрети предсједника влада и министара, као и пријем код предсједника Републике Српске Милорада Додика.

Специјалне везе

Србија и Српска у свјетлу регионалних односа

Под пуним називом „Република Српска и Република Србија у свјетлу нових регионалних и глобалних односа“ у Београду је недавно одржан округли сто на коме је учествовао већи број научних радника из области друштвених наука из Београда и Бањалуке, те представника влада Србије и Српске. Непосредан повод био је Меморандум о разумијевању и сарадњи између Министарства спољних послова Србије и Министарства за економску сарадњу и регионалне односе Републике Српске, који су потписали министар Вук Јеремић и министарка Жељка Цвијановић.

Након поздравних ријечи, које је у име суорганизатора (Центар за националну страте-

гију Београд – Бањалука, Институт за међународну политику и привреду, часопис „Нова српска политичка мисао“) упутио директор ЦЕНСА др Ђуро Ковачевић, скупу се обратио министар Јеремић. Он је истакао да се политика Србије према БиХ није промјенила и да дослиједно и даље подржава све оно што се равноправно договоре три народа у два ентитета. И додао да је изградња европског друштва у Србији и Српској један од заједничких приоритета, те да ће регионална сарадња и даље бити једна од централних преокупација његовог министарства.

Министарка Жељка Цвијановић такође је истакла проевропску одређеност Српске, уз напомену да се то

понекад и понегдје покушава злоупотријебити као аргумент за промјене унутрашњег уређења БиХ. „Односи са Србијом за РС су изузетно значајни, не само због сународничких веза него њених међународноправних обавеза које су дефинисане Дејтонским споразумом“, нагласила је Цвијановић. Меморандум потписан између два министарства, поред осталог, подразумејева и неопходну помоћ у едукацији и тренингу кадрова из РС за дипломатску службу БиХ. Овај споразум је један од 27 који су већ у реализацији, а у припреми је још неколико не мање значајних.

У дужој и садржајној расправи савјетник Председника Србије др Триво Инђић оспорио је неке примједбе да бројни меморандуми о српско-српској сарадњи имају више декларативан карактер, наводећи врло обимну, конкретну и прецизну евиденцију о њиховој реализацији у области инвестиција, трговине, науке, културе, образовања, спорта итд. А главни уредник НСПМ Ђорђе Вукадиновић је упозорио да у односима Србије према Српској не би требало да буде патернализма као у неким периодима у прошлости, те да односи између народа са двије обале Дрине треба да буду независни од текућег распореда политичких снага на једној и другој страни.

Инвестиције

Сарадња ИРБ РС и Свјетске банке

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске отворила је нову кредитну линију за мала и средња предузећа и предузетнике са укупним средствима од 37,4 милиона конвертибилних марака. Кредити се могу користити за основна и обртна средства с тим да је највиши појединачни износ до пет милиона, уз рок отплате до 10 година и грејс период од три године. ИРБ ће, као што је то случај и са осталим врстама кредита, средства пласирати преко више овлашћених комерцијалних банака у РС. Иако је излазна камата фиксна, крајња камата за кориснике кредита кретаће се, према првим процјенама, у распону од 6,2 до 7,7 одсто, на основу права пословних банака да своје

марже усклађују са понудом и потражњом на тржишту новца. Заинтересовани могу одмах аплицирати код НЛБ Развојне банке, Нове банке, UniCredit банке, Reiffeisen банке, Нуро Alpe Adria и Intesa Sanpaolo банке.

Овај пројекат се реализује у сарадњи са Свјетском банком односно на основу зајма од 19,12 милиона евра, а крајњи рок за искоришћење кредитних средстава истиче са половином 2014 године. Стручњаци Свјетске банке су, према уобичајеним критеријумима, изабрали поменутих шест комерцијалних банака и са њима су потписани посреднички уговори. Како истиче шеф овог кредитног пројекта у ИРБ-у Златко Поповић, услове пону-

де кредита преузеће изабрани финансијски посредници, али и сав ризик пласмана средстава, док ће ИРБ редовно вршити ревизију реализације кредитне линије, а уговори ће бити раскинути са пословним банкама које до одређеног рока не буду успјеле да искористе средства. Уколико се пак покаже да у РС постоји предузетнички интерес за кредите који превазилази понуђена средства, постоји могућност да их Свјетска банка и повећа унутар квоте предвиђене за БиХ као цјелину.

Предности ових кредита јесу десетогодишњи рок отплате и укључивање новоформираног Гарантног фонда РС, који корисницима помаже у обезбјеђивању гаранција према пословним банкама.

Руси граде други блок ТЕ „Угљевик“

Влада РС прихватила је као писмо о намјерама самоиницијативан предлог фирме „Comsar Energy“ руског власника Р. Сардарова о изградњи „Угљевика“ 2. На локалитету Угљевика постоје резерве угља за изградњу чак четири блока, а изградњом другог капацитет Термоелектране би се повећао за 300 мегавата. Ради се о улагању 400 милиона евра, које би у цјелини обезбједио иностра-

ни инвеститор, док би РИТЕ „Угљевик“ остварио 10 одсто власништва. Координатор цјелокупног требало би да буде заједничка фирма „Comsar Energy Републике Српске“, која би била формирана у наредних неколико мјесеци. Како је истакао премијер РС Александар Цомбић: „Сардаров је угледан бизнисмен који има развијене послове у области енергетике, транспорта и комуникација у Русији и иностранству, а реализација овог посла имаће велики значај за електропривреду и привреду РС у цјелини, посебно за тржиште рада и запошљавање.“ На иградњи „Угљевика“ 2 биће ангажовано око 1000 наших радника, а њено пуштање у погон отвориће преко 700 сталних радних мјеста, што у вријеме економске кризе и драматичног пада запослености у свијету, земљама ЕУ и региону представља велико охрабрење за РС.

Зайошљавање

Усвојена стратегија запошљавања РС за период 2011–2015.

Народна скупштина Републике Српске је 24. марта усвојила Стратегију запошљавања Републике Српске за период од 2011. до 2015. године, први средњорочни стратешки документ којим су постављене основе за координисан и уравнотежен развој запошљавања у РС.

Стратегија треба да обезбиди одржавање достигнутог нивоа запослености, активно учешће младих на тржишту рада и запошљавање маргинализованих категорија становништва у РС.

Документом је предвиђено да до краја 2015. године стопа дуго-трајне незапослености треба да падне са 68 одсто забиљежених у 2010. години на 55 одсто, док стопа запослености код жена треба да порасте са 38,3 одсто, забиљежених у 2010. Години, на 46 одсто.

До краја 2015. године стопа запослености старијих лица треба да порасте са 40,5 одсто забиљежених у прошлој години на 48 одсто, док стопа запослености за младе треба да порасте са 22 одсто, забиљежених у 2010. години, на 30 одсто.

Број инвалидних лица са запослењем са 26,8 одсто треба да буде повећан на 35 одсто

у 2012. години. У 2013. години потребно је запослити 1.000 младих људи у групи од 18 до 21 године старости забиљежен 2009. године, а који су неактивни или примају неки од видова

накнада по основу социјалне заштите.

Број Рома са степеном стеченог образовања нижим од основне школе треба смањити са 66 одсто на 60 одсто до краја 2015. године, наводи се у овом стратешком документу.

Овим документом нису планирана средства за финансирање реализације зацртаних циљева. Како је наведено у документу, средства потребна за спровођење стратегије утврдиће Влада РС путем доношења годишњих акционих планова, а повећање запослености може бити финансирано из буџета РС, локалних заједница.

Рачуна се и на новац из претприступних фондова ЕУ и донација.

Министар рада и борачко-инвалидске заштите Петар Ђокић након усвајања овог документа, најавио је да ће Влада Републике Српске у року од 45 дана изградити Акциони план реализације Стратегије запошљавања у Српској у овој години који ће садржавати оперативне мјере о унапређењу запошљавања.

„Предложени су реални, остварљиви и мјерљиви стратешки циљеви и то стимулисање економског раста, запошљавања, повећање квалитета посла и продуктивности, те квалитета рада развојем људских потенцијала”, рекао је Ђокић и нагласио да је изради овог документа претходила дубинска анализа тржишта рада којом је утврђено генерално стање и његов утицај на стање у погледу запослености.

Према његовим ријечима, стратегија је, између осталог, заснована на мјерама Економске политике РС за 2011. годину, а Народна скупштина РС ће сваке двије године анализирати и разматрати напредак у њеном спровођењу.

Признања

Избор најуспјешнијих у привреди РС за 2010. годину

На традиционалној манифестацији „Избор најуспјешнијих у привреди Републике Српске за 2010. годину“, одржаној 31. марта у Културном центру Бански Двор у Бањалуци, Привредна комора Републике Српске додијелила је награде привредним друштвима и појединцима у 14 категорија.

Након проглашења побједника, премијер РС Александар Џомбић напоменуо је да су оваква предузећа привредни покретачи Српске.

„Влада РС је са Привредном комором и привредницима дефинисала партнерски однос кроз економску политику за ову годину и започела велики пројекат ‘Стоп послов-

Предсједник Привредне коморе РС Борко Ђурић нагласио је да и у најтежим ситуацијама и околностима постоје фирме које добро раде. Он је подсетио да је 2010. годину обиљежила економска криза која се, између осталог, огледала у смањењу инвестиција. Ђурић је напоменуо да су мјере Владе РС о ублажавању ефеката економске кризе биле веома значајне.

Награђена привредна друштва по категоријама

Најуспјешније велико привредно предузеће

1. СХП Целекс а.д. Бањалука
2. Стандард а.д. Прњавор
3. Arcelor Mittal д.о.о. Приједор

Најуспјешније средње привредно друштво

1. IMSS Trade д.о.о. Бањалука
2. ГМП Компани д.о.о. Лакташи
3. Мрежа Network д.о.о. Дервента

Најуспјешније мало привредно друштво

1. Планинско добро д.о.о. Невесиње
2. Призма д.о.о. Бијељина
3. ЕЛТТ д.о.о. Прњавор

Премијер Џомбић додијелио је признање директору првонаграђеног предузећа

Премијер Републике Српске Александар Џомбић прогласио је предузеће „СХП Целекс“ из Бањалуке за најуспјешније привредно друштво у РС у 2010. години. Директор првонаграђеног предузећа Предраг Згоњанин том приликом је рекао је да његова фирма извози више од 80 одсто производа у вриједности од 65 милиона КМ годишње.

ним баријерама’. Очекујемо врло брзо измјене и допуне закона којима ће се суштински уклонити пословне баријере. Подршка Владе РС привредницима огледа се, између осталог, и у субвенцијама за извоз и пољопривреду”, рекао је премијер Џомбић и најавио да ће ове године почети са радом и Гарантни фонд Републике Српске.

Признања

Најзначајнија инвестиција

1. Рафинерија нафте а.д. Брод
2. Сава Семберија д.о.о. Бијељина
3. Санино д.о.о. Дервента

Највећи допринос у области запошљавања

1. Бема д.о.о. Бањалука
2. Боксит а.д. Милићи
3. Сава Семберија д.о.о. Бијељина

Иновативност – примјене нове технологије, иновација поступака, производа и услуга

1. Калдера компани д.о.о. Лакташи
2. Ланако д.о.о. Бањалука
3. Дрињача д.о.о. Шековићи

Највећи допринос развоју корпоративне друштвене одговорности

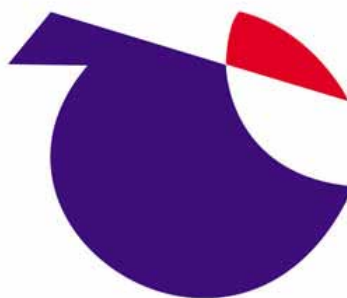
1. М:тел (Телеком Српске а.д. Бањалука)
2. Пројект а.д. Бањалука
3. Фабрика за поцинчавање д.о.о. Сребреница

Највећи извозник финалног производа

1. Оптима група д.о.о. Бањалука
2. Млијекопродукт д.о.о. Козарска Дубица
3. ХПК а.д. Драксенић

У категорији „препознатљив квалитет и развој домаћих производа” додијелене су награде за 15 најбољих привредних друштава из Републике Српске у 2010. години.

Награђени су: „Фрукта трејд” Дервента за производ томико кечап, „Максмара” Бањалука за алуминијске љестве, „МБ Импекс” Бањалука за златну виљамовку, „Стеко центар” Бијељина за кућне брвнаре, „АМ Међугорје” Бањалука за собна врата „фолија”, Бањалучка пивара за пиво „Црни Ђорђе премиум”, „Бизнис” Бањалука за делта блок систем.

Међу награђенима су „Витаминка” Бањалука за ајвар, „Вода круна” Мркоњић Град за природну изворску негазирану воду, „Крајина клас” Бањалука за мјешавину ситних колача, „Млијекопродукт” Козарска Дубица за трајно млијеко „виталија”, затим „Плантаго” Лакташи за филтер чај од нане, „Пчелица Маја” Билећа за одјећу за дојенчад, „Топлинг” Прњавор за биотоплинг котао на пелет, „Три бест” за теретне лифтове и платформе за аутомобиле.

Посебна признања – ЈАВНИ СЕКТОР

- ЈП ПОШТЕ Републике Српске – посебно признање за добијање међународног поштанског кода
- Мјешовити холдинг Електропривреде Републике Српске – посебно признање за остварени највиши обим производње у историји
- Водовод и канализација а.д. Бијељина – постигнути квалитет у пружању услуга
- НЛБ Развојна банка а.д. Бањалука – за највећи пласман кредита ИРБ РС у привреду

Посебна признања индивидуалним произвођачима

- Трњаци – пољопривредна производња поврћа
- Ораховина – фарма крава
- Винарија Кузмановић, Мишинци

Посебна признања из области туризма

- Хотел Босна а.д. Бањалука – градски хотел
- Хотел Термаг Јахорина
- Шипово и Рибник – ЛТГ Компани д.о.о. Бањалука

Привредна комора РС додијелила је награде и најуспјешнијим женама у привреди РС, а оне су уручене: **Тијани Гаврић** из „Гаврић комерца” из Источног Сарајева, **Јели Рикало** из требињског „Фрикома”, **Миланки Глигић** из бијељинског „Кофикама” и **Славици Гребенар** из лакташког „Пингина” 2 Б.

Сајмови

Дани вина у Требињу

Посљедњих дана марта у Требињу је отворен већ традиционални, пети по реду, сајам вина у организацији Удружења виноградара и винара Источне Херцеговине - „Винос“. Иако је овај дио РС, по квалитету земљишта, сунца,

Предсједник РС свечано отворио требињску смојру вина

климе и других специфичних елемената неопходних за производњу врхунске капљице, познат још из античких времена, „Требињски дани вина“ славе тек пети рођендан. То је управо период када је виноградарство и винарство, након више деценија замирања, нагло обновљено и доживјело прави привредни бум. Тврдошко црно, жилавка Вукоје, Анђелићево блатина и многа друга сортна вина из овог краја овјенчана су низом највиших признања на свјетским сајмовима и преплавила продајне и угоститељске објекте у региону.

Након домаћинских ријечи предсједника „Виноса“ и водећег локалног винара Обрена Вукоја те поздравног говора предсједника општине Доброслава Ђука, овогодишњу смотру свечано је отворио предсједник РС Милорад Додик. „Само велики оптимисти могли су прије неколико година да рачунају на оволики интерес за производњу вина и узгој винове лозе на овом простору. Тренутно постоји више квалитетених

подрума као произвођача који се труде да успију и РС их у томе подржава. А Требиње, као једно од стратешки најзначајнијих мјеста у РС, располаже свим ресурсима који се у савременом свијету сматрају пресудним за будућност, а то су вода, земљиште и стручни људи“ - охрабрио је Додик ову изузетно успјешну привредну иницијативу у источној Херцеговини.

У наставку програма гости сајма су имали прилику да дегустирају не само врхунска вина и ракије него и друге херцеговачке специјалитете (сир из уља, кајмак из мијеха, лешо јагњетину итд.) уз народну музику локалног тамбурашког оркестра „Алат“.

Образовање

Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву

Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву почела је са радом школске 1994/1995. године на територији општине Илиџа, а од 1996. године просторије Музичке академије налазе се у згради Електротехничког факултета у Источном Сарајеву. На почетку рада Академије настава се одвијала на три одсјека: Општа музичка педагогија, Соло пјевање и Композиција.

Први декан Музичке академије био је академик Војин Комарина. Његовим несебичним залагањем, као и залагањем његових сарадника, у отежаним, ратним условима, омогућено је одвијање наставе и створени су предуслови да се Академија током наредних година развије у респектабилну установу, са резултатима који су јој омогућили углед, како на домаћем, тако и на интернационалном плану. У протеклих 15 година, на Академији је дипломирало 186 музичара, различитих профила.

У наставној 2010/2011. години, настава се одвија у оквиру два студијска програма: Вокално-инструменталном (са смјеровима: Клавир, Хармоника, Гитара, Флаута, Виолина, Виола, Соло пјевање) и Музичко-педагошко-теоријском (са смјеровима: Општа музич-

ка педагогија, Композиција и Црквена музика и појање).

Тренутно се на Музичкој академији школују 292 студента, из Републике Српске, Босне и Херцеговине, Србије, Црне Горе. Наставу изводи 60 на-

Камерни хор Музичке Академије

ставника и сарадника.

У претходном периоду посебна пажња посвећена је обогаћивању инструментарија, библиотечког фонда и опремању простора, чиме се настоји унаприједити наставни процес у највећој могућој мјери.

Академија је израсла у озбиљну умјетничку институцију која својим радом значајно доприноси афирмацији музичке умјетности у домаћим и међународним оквирима. Своју афирмацију остварује кроз богату концертну активност студената и професора на домаћој и међународној концертној сцени, учешће на домаћим и међународним такмичењима, бројним музичким фестивалима и на зајед-

ничким пројектима музичких академија из земаља региона, затим учешће наставног кадра Академије у раду жирија на домаћим и међународним такмичењима, на међународним конгресима и научним скуповима, као и сарадњу са домаћим културним институцијама, међународним организацијама и дипломатско-конзуларним представништвима и различитим медијским кућама у земљи и иностранству.

Музичка академија је, такође, организатор бројних семинара, концерата и музичких радионица еминентних педагога и умјетника из земље и иностранства, који окупљају велики број музичких педагога са других музичких академија у БиХ, као и из нижих и средњих музичких школа. Била је и организатор значајних пројеката, као што су: Сусрети младих пијаниста Југоисточне Европе 2007. и 2009, 58. Свјетски трофеј хармонике 2008, Први интернационални фестивал хармонике АКОРДЕОН АРТ 2010.

Пуноправни је члан АЕС-а (Association Européenne des Conservatoires), CIA (Confédération Internationale des Accordéonistes) и СМА (Confédération Mondiale de l'Accordéon).

Туризам

Бања Лакташи

Бањско-рекреациони центар Лакташи један је од најцјењенијих и најпознатијих туристичких и угоститељских потенцијала Републике Српске. У склопу овог комплекса налазе се Бања Лакташи и Хотел „Сан“ који су истински спој природног и урбаног, традици-

оналног и иновативног, те мјесто које ће задовољити и најпрофињеније осјећаје и најосјетљивија чула. Бањско-рекреациони центар Лакташи стога је сједиште свих путева који воде ка идиличном одмору, бризи о здрављу, тијелу и духу.

оналног и иновативног, те мјесто које ће задовољити и најпрофињеније осјећаје и најосјетљивија чула. Бањско-рекреациони центар Лакташи стога је сједиште свих путева који воде ка идиличном одмору, бризи о здрављу, тијелу и духу.

Положај

Бања Лакташи налази се у истоименом општинском/урбаном центру, а смјештена је у долини ријеке Врбас на 125 ме-

тра надморске висине. Главне одлике локалног положаја Бање резултат су топографских елемената општине Лакташи, коју окружују општине Бањалука, Челинац, Прњавор, Градишка и Србац. Бања се налази на 20 километара од Бањалуке, на путу према Градишци и до-

Љековита својства воде

бро је саобраћајно повезана са околином.

Бања Лакташи је једна од најстаријих бања у Босни и Херцеговини. Љековитост олигоминералне воде бање позната је још из доба Римљана, а савременији развој бање започет је 1930. године. Потврду љековитих својстава воде у Бање Лакташи дали су стручни институти из Беча, Прага,

BANJA LAKTASI

Љубљане и Загреба, а најновију анализу је 2001. године урадио Институт за рехабилитацију (Служба за балнеоклиматологију) из Београда.

Љековита вода Бање Лакташи припада категорији калцијум магнезијум хидрокарбонатних угљенокиселих олигоминералних хомеотерми. По својим органолептичким особинама вода је бистра, безбојна, без мириса, освјежавајућег киселкастог укуса. У анионско-катионском саставу доминирају јони калцијума и магнезијума (који су веома значајни за људски организам), као и хидрокарбонатни јони. Додатни квалитет представља количина раствореног угљендиоксида (CO₂) од 1.25 g/l.

Температура воде је 31 степен Целзијуса, што је сврстава у ред топлих, хомеотермалних вода. На основу набројаних квалитета, вода служи за балнеотерапијске сврхе као помоћно љековито средство, и то за купање (у кадама и базену) и пијење.

Осим тога, бања пружа услуге свих осталих физикалних терапија које се данас користе.

Индикације за употребу пијењем

Точење и пијење бањске воде је потпуно бесплатно.

Туризам

- Лековита вода благотворно утиче на пацијенте са следећим обољењима:
- хронични гастритис и дуоденитис,
- функционална обољења желуца и цријева,
- хронични некалкулозни холециститис,
- стање после холецистектомије,
- билијарна дискинезија и
- обољења бубрега и мокраћних путева (микроуролитијаза, стање након одстрањивања камена из мокраћних путева, хронични циститиси).

Индикације за употребу купањем

Купање у води доприноси побољшању стања организма код следећих група болести:

I група

- болести очију (хронични коњуктивитиси и блефарокоњуктивитис, стање након операције катаракте, оштећење и премор очију код људи који дуго гледају у мониторе или су под утицајем свјетлосних ефеката)
- болести неуровегетативног система (екстрапирамидал-

ни синдром, М. Паркинсон, Mielosis funicularis, стање после удара, хемипарезе лаког до средњег степена у прва два до три мјесеца од њиховог настанка, вертебробазиларни синдром);

- психијатријска обољења (Neurosis anxiosa, Neurosis depressiva, Neurosis anxio-depressiva, неурастенични синдром, психотична стања под медикаментозном терапијом, стресне ситуације, менаџерски синдром);
- ендокринолошка обољења – под терапијом меди-

мената (Struma diff. gl. thureoideae, Struma nodosa gl. thureoideae, Struma Hashimoto, Hyperhyredosis, Diabetes mellitus и компликације изазване шећерном болести, поремећаји метаболизма.

II група

- болести срца и крвотока (сви облици повишеног крвног притиска, есенцијална хипертензија, стањем после инфаркта миокарда, Angina pectoris, проширене вене, стање после tromboflebitisa, болести

периферне циркулације, М. Reinaudi, Buerger);

- професионалне болести и болести рада.

III група

- болести локомоторног система (дегенеративни зглобни и ванзглобни реуматизам - Spondylosis, Gonarthrosis, хронични упални реуматизам у смиреној фази - Arthritis rheumathoides, Lupus erythematoides, Dermatomiosis, Discopathia, Myalgia, стање након повреда и хируршких интервенција на коштаном-зглобном систему).

IV група

- рекреација и ревитализација (рекреација здравих особа, ревитализација различитих стања, као што су хронични умор, стрес, слабо памћење и концентрација, редукција сексуалних способности и сл.).

Прије започињања било какве терапије купањем, обавезан је преглед љекара опште праксе.

Природна богатства

Околина Бање Лакташи обилује бројним природним ријеткостима, привлачним и атрактивним излетиштима. Поред најзначајнијег природног феномена – термалне и минералне воде, овај простор се може похвалити водотоцима богатим рибом, шумским комплексима, као и великом

Туризам

ловно продуктивном површином за лов на зечеве, фазане, жаребице и срне. У близини су и природни резервати и пећине. Треба истаћи и културне и спортске манифестације које

истраживачи и геолози, као и наш књижевник и народни трибун Петар Кочић, који је за њу рекао: „Ова илица је доста љековита. Њена је љековитост далеко чувена у народу, а и

имају дугу и богату традицију на овом простору.

Кроз историју

Трагови показују да је ова термо-минерална вода коришћена још у доба Римљана, а све до данас у народу се одржало вјеровање да се болест може излјечити њеним преношењем на воду уколико се вода дарује новцем. Тако се очувао обичај да се после купања или након побољшања стања вода дарује ситним кованим новцем, а некада и остављањем одјеће поред воде.

Тек у 19. вијеку путописци су скренули пажњу на љековити значај Бање Лакташи. О њој су писали и Иван Франо Јукић, Томо Ковачевић, турски поданици и стране дипломате и путописци, научници,

сами љекари многим болесницима препоручују Лакташку илицу... што која година пролази љековитост ове илице све се више увиђа, и свијет, и сеоски и варошки, хрли са свију страна.”

Како је интерес за Бању годинама све више растао, изграђено је и главно врело са покривеним базенима и кадама.

Послије Другог свејтског рата настају и први објекти у друштвеном сектору за прихват гостију и болесника. Изграђени су бањски павиљони и бараке, а затим и аутокамп, те велики олимпијски и дјечји базен са бањском водом.

Свакако, нова ера у развоју туризма на овом подручју почиње 1982. године, када је изграђен луксузни Хотел „Сан”, чиме Лакташи добијају

изглед бање-града са цјелокупном потребном инфраструктуром.

Хотел „Сан”

У саставу Бање Лакташи налази се хотел „Сан“ са четири звјездице. Изграђен 1982, а недавно потпуно реновиран, хотел располаже са 84 собе и 154 лежаја, рестораном са 300 мјеста, салама за семинаре, тв салама, затвореним хотелским базеном димензија 15ц12,5 метара и медицинским одјелом са свим терапијским садржајима. Хотел је изузетно погодан за организовање пословних догађаја, као што су конгреси, конференције, семинари и промоције. На располагању су три конференцијске сале капацитета 2 x 150 мјеста и једна од 50, што омогућује организацију рада по групама. Бројне успјешне компаније, хуманитарне и спортске организације овдје су одржале своје семинаре.

У хотелском ресторану гости могу уживати у специјелитетима домаће и интернационалне кухиње, а тренутке предаха и слободног времена провести на затвореном базену, који се пуни љековитом термо-минералном водом, а чије је коришћење бесплатно за госте који у хотелу остају дуже од три дана. У оквиру комплекса у току је изградња властитог олимпијског базена са пратећим садржајима.

Хотел „Сан”, као дио бањско-рекреативног центра, по својим садржајима спада у ред најпознатијих у Републици Српској и региону.

Општинe РС

Нови Град

Општина Нови Град је погранична општина смјештена на сјеверозападу Републике Српске. Цјелокупан простор општине је везан за средњи и доњи ток ријеке Уне и доњи ток ријеке Сане. Сјеверни дио општине Нови Град захвата обронке планине Козаре док се јужни дио општине простира

под падинама планине Грмеч.

Површина: Подручје општине обухвата 469,4 км².

Надморска висина: Највиши врх на подручју општине је Криж, висине 466 м, док је просјечна висина општине 280 м.

Број становника подручја: Општина броји око 30.000 становника.

Климатске карактеристике: Умјерно - континентална, са јасно израженим годишњим добима, релативно хладним зимама, топлим љетима и довољном количином падавина.

ИСТОРИЈАТ

Нови Град се у сачуваним документима први пут спомиње 1217. године, под називом *Castrum Novum*, мада историчари сматрају да је град основан 1280. године. Према доступним подацима, становништво Новог Града потиче још из периода неолита, када су овај крај насељавала протоилирска племена позната под називом Мезеји. Овај град је дуги низ година био додирна тачка западног и источног свијета. Три пута се селио са једне обале Уне на другу, а према сачуваним мапама и цртежима, остали су трагови двадесетак различитих локација града. Садашња Општина Нови Град од 1894. године па до 1992. године називала се Босански Нови, а од 1992. године носи садашњи назив Нови Град.

ПРИРОДНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ

Рудна и минерална богатства

Значајна налазишта мрког угља у Љешљанском угљеном басену (7.500.000 т) прате и лежишта бентонита (2.200.000 т).

Резерве минералних силовина и руда:

- мрког угља: 25,5 мил. тона,
- лапорца: 100 мил. тона,
- гипса: 9,8 мил. тона,
- кречњака: 2-3 мил. тона,
- доломита: 20-30 мил. тона,
- бентонита: 60 000 тона,

- кварца: 2-3 мил. тона,
- барита: 60 000 мил. тона.

ХИДРОГРАФСКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ

Ријеке Уна и Сана представљају значајан водни потенцијал ове општине, али и цијеле регије, а уједно представљају и најзначајније површинске водотоке општине Нови Град. Укупна дужина ријеке Уне је 207 км, а дужином од 35 км протиче кроз новоградску општину. Цијелим својим током кроз ову општину, Уна тече као гранична ријека између Босне и Херцеговине – Републике Српске, и Републике Хрватске. Највећа притока Уне на овом простору је ријека Сана, а затим и рјечица Војскова, која је друга по величини рјечица на новоградској општини. Укупна дужина ријеке Сане је 146 км, а дужином од 16 км протиче кроз новоградску општину. Највећа притока Сане на новоградској општини је рјечица Јапра.

Као хидрографски потенцијал, значајан је и термоминерални извор „Љешљани“,

Општина РС

који се налази недалеко од Новог Града, покрај магистралног пута Нови Град – Костајница. Сам извор се налази на ободу љешљанског басена, у Поткозарју. То је хипотермална вода, јер јој је температура на извору 330°C. Због изузетних својстава, љешљанска вода се може користити у превенцији, лијечењу и рехабилитацији као љековито средство против: кожных и урогениталних обољења, гастроинтестиналне болести, болести респираторних путева, реуматских обољења, болести метаболизма, гинеколошких обољења, као и у козметологији. Језеро „Петковац“ је језеро дубине око 20м и налази се на подручју села Петковац, 1 км удаљеног од рудника гипса, а настало је навожењем жаловине и другог материјала приликом експлоатације рудника гипса Петковац. Општина Нови Град има значајне водне потенцијале, који пружају разне могућности туристичке понуде.

ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГЕ

Захваљујући повољном гео-стратешком положају, Нови Град има добру саобраћајну повезаност за Хрватском, те са земљама Западне и Југоисточне Европе.

Стање путне мреже на подручју општине Нови Град

Магистрални путеви: 50 км (Нови Град – Бихаћ, Нови Град – Бањалука, Нови Град – Костајница).

Регионални путеви: 52,3 км.

Центар Новог Града

Локални путеви: 252,05 км.

Некатегорисани путеви: 156,63 км.

Електроенергетска мрежа

Дужина електро-дистрибутивне мреже: 1.300 км.

Број потрошача електричне енергије: 10.755 домаћинства.

На подручју општине је инсталисано 126 графостаница, од чега 68 стубних, 26 зиданих и 32 монтажне.

Комунална инфраструктура

Дужина водоводне мреже: 50 км.

Покривеност градског подручја водоводном мрежом: 95 %.

Број потрошача воде са јавног водовода: 11.023.

Квалитет воде за пиће: Задовољава прописе о квалитету воде у погледу хемијске и бактериолошке исправности.

Дужина канализационе мреже: 16,43 км.

Број прикључака на канализациону мрежу: 3.038.

Покривеност канализационом мрежом: 75% градског подручја.

Покривеност општине одвозом смећа: 55 %.

Број корисника услуге одвоза смећа: 5.200.

Годишња количина отпада: 15 000 м³.

Број контејнера за селективно прикупљање отпада: 87.

Комунални чврсти отпад се сакупља санитарним возилима у којима се сабија зависно од техничких карактеристика возила. КП „КОМУС“ а.д. Нови Град депонује прикупљени комунални отпад у дијелу

Општина РС

Зграда Вијећнице изграђена је 1888. године

насеља Шућа. Депонија је у експлоатацији од 1960. године, лоцирана је 3 км од града, узводно уз ријеку Сану, и укупна површина локације депоније је 22.700 м².

Комуникацијска инфраструктура

У Новом Граду постоји савремена и добро технички опремљена пошта. Инсталирана мобилна телефонија покрива читаву територију општине.

Број прикључака на мобилну телефонију: 23.890.

Број прикључака на интернет: 2.309

Број телефонских центара: 9.

КУЛТУРА

Јавна установа Културно-образовни центар Нови Град настала је 1997. године спајањем Завичајног музеја, Дома културе и Радничког

универзитета. Рад ове установе базира се на програмским садржајима из области културе и, мањим ђелом, образовања одраслих. Центар располаже са 658 м² простора. Најзначајније дјелатности огледају се у сегментима рада Завичајног музеја и више секција Центра. Завичајни музеј, у склопу ЈУ Културно-образовног центра, више од 35 година систематски прикупља, обрађује и излаже културно благо новоградске општине представљено изузетно богатом етнографском и археолошком збирком. Посебно је значајна галеријска дјелатност. Од 1985. године организује се Ликовна колонија „Ракани“, на којој су учествовали најзначајнији сликари са простора бивше Југославије и кроз чији се фондус може пратити развој модерног сликарства у посљедњих педесет година на овом подручју. Ђела Ђелића, Карановића, Бербера, Антоновића, Дамјановског, Рамића,

Мандића, Клепе, Миљуша, Кнежевића, Копане, Лалића и других аутора а свједоче о квалитету колоније. Збирка слика броји више од 400 дјела и једна је од највриједнијих у БиХ. Посебно мјесто у галеријској збирци заузима Легат академика Стојана Ђелића, врхунског сликара, ликовног критичара, теоретичара и педагога који је рођен у Новом Граду. Овај легат је проглашен националним културним спомеником БиХ 2005. године и броји 41 дјело (слике, цртежи, графике).

Као носилац културних активности града, унутар Културно-образовног центра, формирано је више секција, од којих највећи КУД „Уна“ са преко 200 активних чланова, организованих у четири фолклорне групе, градски хор, дувачки оркестар, два музичка ансамбла, те мушку и женску пјевачку групу. КУД „Уна“ иза себе има велики број манифестација у земљи и иностранству (земље Балкана), те је запажен као озбиљно и квалитетно друштво, о чему свједоче бројне награде и признања.

Стара зграда Вијећнице је саграђена 1888. године у псеудомаварском стилу који је специфичан вид еклектицизма карактеристичног за период аустроугарске окупације. Овај објекат представља мало ремек-дјело у погледу диспозиције, склада попорција и добро пронађене мјере архитектонских украса. Највећу вриједност Вијећнице представља њена фасадна декорација, али и декоративно богатство уопште. Без обзира на њене релативно мале габарите, због

Општинe РС

своје декоративности и упечатљивости, убраја се у ред најскладнијих објеката на цијелом простору БиХ. Након Другог свјетског рата објекту Старе градске вијећнице је промјењена намјена у Завичајни музеј. Комисија за очување националних споменика 2006. године донијела одлуку којом се историјска грађевина - Вијећница у Босанском Новом/Новом Граду проглашава националним спомеником Босне и Херцеговине.

ЈУ Народна библиотека Нови Град је најстарија културна институција у граду. У њој се чувају старе и вриједне књиге са печатом Српске читаонице из 1899. године. Народна библиотека основана је 28.11.1957. године у тадашњем Босанском Новом, а 28.11.1961. године добија назив народна библиотека „Казимир Ђурак“. До 1978. године, пословала је као самостална институција, када улази у састав Радничког универзитета у Новом Граду, све до 1999. године. Тада поново започиње самостално пословање. Зграда у којој је смјештена одликује се декоративном архитектуром из периода аустроугарске владавине. Унутрашњост Библиотеке састоји се од 140м² неусловног простора, у којем је смјештено око 25.000 књига, заједничка читаоница за дјецу и одрасле, као и простор позајмног одјелења. Поред свакодневног рада са читаоцима, библиотека организује

књижевне вечери, промоције књига, изложбе посвећене знаменитим личностима, те активно учествује на промовисању свих културних дешавања у општини Нови Град, која је и њен оснивач.

Библиотека се финансира из средстава Министарства просвјете и културе за плате запослених, а из буџета општи-

Народна библиотека Нови Град

не, за материјалне трошкове и мање пројекте.

ОБРАЗОВАЊЕ

На подручју општине тренутно постоји једна предшколска установа – Дјечији вртић „Пчелица Маја“, чији је оснивач општина Нови Град. Дјеца у вртићу распоређена су у три групе (јасличка, млађа и старија група), од којих свака у просјеку броји око 20 дјеце

На подручју општине Нови Град постоје четири централне основне школе, у чијем

су саставу 20 подручних школа.

Средње образовање у општини Нови Град је организовано кроз двије школе, и то Гимназију „Петар Кочић“ (општи смјер, друштвено-језички смјер и рачунарско-информатички смјер) и Средњу школу „Ђуро Радмановић“ (са смијеровима: пословно-правни техничар, економски техничар, трговац, машински техничар, техничар друмског саобраћаја, возач, конобар, кухар, аутомеханичар, обрађивач метала резањем, бравар и варилац).

ТУРИЗАМ

Природни туристички потенцијали, најзаступљенији на овом подручју су:

- хидролошки,
- геоморфолошки,
- биогеографски.

Најзаступљенији су хидролошки потенцијали у које спадају: ијека Уна са притокама, ријека Сана са притокама, термоминерални извор Љешљани, бројни извори и врела најзначајнији су хидролошки потенцијали. Окосницу будућег туристичког развоја општине чине ријеке Уна и Сана и термоминерални извор Љешљани. Термоминерална вода „Љешљани“ позната је мјесном становништву од давнина, али су систематска бушења до дубине од 700 м завршена тек 1993.године. Температура саме воде на из-

Општина РС

воришту је 32–330°C, по чему се уврштава у хипотермалне минералне воде. Утврђено је да ова вода припада категорији минералних, високоалкалних, натријум-хлоридних вода. Љешљанска вода се може користити за лијечење, превенцију или рехабилитацију разних обољења, као што су: кожна, гастроинтестинална, урогенитална, реуматска и гинеколошка обољења и болести метаболизма. Посебно се успјешном показала у лијечењу псоријазе.

Са балнеолошког становишта, ова вода има велике вриједности, те представља најзначајнији туристички потенцијал новоградске општине. Тренутно се на овом локалитету налазе тушеви, отворени базен, ресторан и бунгаловско насеље у изградњи. Урађена је комплетна пројектна документација за изградњу затвореног базена, централног објекта бањско-љечилишног центра и за флаширање љешљанске воде.

Најзначајнији геоморфолошки потенцијали су: Родића пећина у атару села Блатна, огранци планина Грмеча и Козаре и алувијалне равни ријека Уне и Сане.

Биогеографске вриједности општине се односе на богатство биљним и животињским свијетом, од којих је посебно значајно богатство рибљим врстама у водама Уне и Сане, те фонд дивљачи

у шумама општине. Биогеографски потенцијали општине представљају реалну основу за развој ловног и риболовног и еко туризма. Као потврда овог значаја је и постојање четири ловачка и једно риболовно удружење, која својим активностима доприносе одржавању флоре и фауне краја.

Антропогени потенцијал

Бања Љешљани - базен

ли на подручју општине Нови Град су:

- археолошка налазишта,
- споменици културе и
- фолклор, народни обичаји, културне манифестације и спортска такмичења.

Од археолошких налазишта посебно је значајан локалитет Мекоте, који припада касном бронзаном добу и халштату, у распону од 8. вијека старе ере до почетка нове ере. Ископавања на овом локалитету су вршена 80-их година прошлог вијека, када је откривено 389 гробова са преко 1.500 различитих гробних налаза од бронзе, керамике, јантара, коже и жељеза. Посебно су значајни остаци комплетног рударско-металуршког погона

у долини ријечце Јапре, јер се од јапанског жељеза израђивало оружје за римске легије у Панонији – копља, мачеви, штитови, кациге и сл.

Најзначајнији споменици културе су сакрални објекти – цркве и цамије, те неколико старих грађевина, од којих се највише истичу Стара градска вијећница и Библиотека, као и споменици из прошлости и савремена архитектонска остварења.

Стара градска вијећница – саграђена у неомаурском стилу 1888. године са много елемената оријенталне умјетности и бечке сецесије. Комисија за очување националних споменика БиХ прогласила ју је 2006. године националним спомеником. За пројекат рестаурације и заштите

Старе градске вијећнице у Новом Граду Европска комисија је одобрила 1.000.000,00 евра из средстава Предприступних фондова – ИПА 2010.

На подручју општине Нови Град заступљена је и традиционална архитектура. На подгрмечком дијелу општине Нови Град доминирају старе аутохтоне куће „шеперуше“. У поткозарском дијелу општине доминирају старе куће „брвнаре“, а у мјесту Горње Водичево постоји цијели склоп, односно композиција ових кућа, што представља изузетну вриједност за развој сеоског туризма. Ове куће су доста очуване, а грађене су прије око 100 година, што увећава њихов значај.

Општине РС

Посебну вриједност представља и Збирка завичајног музеја, Етнографска збирка, те Ликовна галерија. Веома значајан је и Легат Стојана Ђелића, који је Комисија за очување националних споменика прогласила националним спомеником БиХ. Овај национални споменик чини 41 дјело, и то: четири уља на платну, шест цртежа и 31 графика. Национални споменик смјештен је у Културно-образовном центру (зграда Музеја) у Новом Граду.

Најзначајније културне и спортске манифестације на подручју општине су: Интернационална Уна регата, Ликовна колонија Ракани, Дани на Сани, Дан општине – Петровдан, спортске манифестације (турнири и такмичења), Дани меда, пчеларства и здраве хране и Подгрмечка столица.

Смјештајни капацитети:

- Мотел „Нови Санатрон“, у Новом Граду, који располаже са 30 лежаја и рестораноном;
- Мотел „Ада“ који се налази покрај магистралног пута Нови Град-Бихаћ и располаже са 28 лежаја и рестораноном;
- Мотел „Ла Либерта“ у Новом Граду, са 25 лежаја;
- Мотел „Арена“, који се налази поред магистралног пута Нови Град – Костајница, са 33 лежаја;

- Гостионица „Млин на Ади“ у Новом Граду, са 10 лежаја
- БРЦ „Слатина – Љешљани“, са 12 бунгалова по шест лежаја (планирано још 14 бунгалова);
- Преноћиште: „Ерц“, са 10 лежаја;
- Преноћиште „ИН“, Рујишка, са шест лежаја;
- приватни смјештај у рурал-

Унска река

ним домаћинствима (26 домаћинстава, са 136 лежаја).

СПОРТ

Спорт је добро развијен и организован је у клубовима који његују многе спортске дисциплине – фудбал, кошарка, рукомет, тенис, карате, кик бокс, шах, спортови на води и одбојка. У граду тренутно дјелује 17 активних спортских клубова, који окупљају нешто више од 800 чланова.

На подручју општине такође постоји и Спортско-рекреациони центар „Млакве“, у чијем се саставу налази уређен

фудбалски стадион, са свим пратећим објектима, трибинама и помоћним игралиштима, као и ЈП Градски спортски центар „Спортска дворана“ у којој се одвијају ФВ, те тренинзи и и утакмице за кошарке, рукомета, каратеа и малог фудбала. У његовом саставу су и отворена клупска игралишта, уређено тениско игралиште без пратеће инфраструктуре и бетонско игралиште са наткривеним трибинама за 300 гледалаца.

ПРИВРЕДА

Велике фирме које су постојале на подручју општине Нови Град („Сана“, „Лигношпер“) трансформисане су процесом приватизације, тако да данас на под-

ручју општине доминирају мала и средња предузећа (138 субјеката) и самосталне дјелатности – трговачке, занатске и угоститељске радње (638 субјеката).

У области производно-прерађивачке индустрије доминирају дрвна, текстилна, металопрерађивачка, грађевинска и електро-индустрија, са следећим производима:

- у области дрвне индустрије: намјештај, грађевинска столарија, дрвени брикети и кошнице за пчеле;
- у области текстилне индустрије: мушко и женско рубље, радна одијела,

Општина РС

Панорама Новог Града

спортска и пчеларска опре-
ма;

- у области машинства, енергетике и металне индустрије: противпожарни уређаји, осигурачи, вијци, ексери, метална и пластична столарија, цистерне, бачве, конструкције од метала, резервоари, ограде, пољопривредне и друге машине;
- у области грађевинарства: квадра, ивичњаци, бетонске цијеви, зидарски производи, и други плочасти производи за грађевинарство. У овој области значајно је напоменути да се на подручју општине Нови Град експлоатишу доломит, кречњак, гипс и камени гранулат, те се производе и камени агрегати, стакларски гриз, камено брашно и камени гранулат, који се прерађује за бетонирање, набачу, насипање путева, асфалтирање и сл.

Највећи произвођачи хране на подручју општине су:

33 „Агројапра“ (брашно, производи од бундеве, уље), „Родић сокови“, „Еко Пам“ (шампињони, малине), „Еуро Фани“ (вино, сокови), „Дашић продукт“ (адитиви за прехранбену индустрију) и други.

У сектору друмског саобраћаја и транспорта, такси превоза, аутошкола, аутосервиса, осигуравајућих друштава и шпедиција и осталих дјелује око 58 привредних субјеката, од чега 41 аутопревозник, са укупно 60 камиона и 24 аутобуса, 10 аутосервиса, четири техничка прегледа, седам осигуравајућих кућа, четири шпедитерских, од којих су двије домаће.

Пољопривреда

Укупна површина Новог Града је око 470 км², од чека на обрадиво земљиште отпана нешто више од 44 одсто, на пашњаке око 11 одсто, а на трстике, шуме и неплодно земљиште око 45 одсто. На овој терито-

рији разликују се два пољопривредна рејона – алувијалне равни ријека Уне и Сане и њихових притока и побрђа Подгрмеч и Поткозарја. Оба рејона, са својим специфичностима, погодна су за развој пољопривреде производње. На рационалну употребу земљишта утиче стручна и контролисана употреба минералних ђубрива и средстава за заштиту биља, док је неповољна околност неадекватна величина посједа.

Оранице су по површини (84 одсто од укупне обрадиве површине) доминантна и најквалитетнија категорија пољопривредног земљишта.

Рајсарско-површарска производња

Према процјени одјељења за привреду и друштвене дјелатности општине Нови Град, површине засијане житарицама су се у периоду од 2007 – 2009. године смањиле, а најзаступљеније културе су кукуруз и пшеница. Површине засијане поврћем у истом периоду остају приближно исте, а најзаступљеније културе су кромпир и пасуљ, док површине под сточним крмним биљем, послије наглог повећања, имају тенденцију лаганог пада. Најзаступљенија крмна култура је луцерка.

Производња бундеве голице започета је у сарадњи са 33 „Агројапра“ из Доњих Агића. Тако је 2007. Године бундева засијана на 5,95 ха, 2008. године на 8,2 ха, а 2009. године на 3,95 ха. Осцилација у засијаним површинама може се образложити потешкоћа-

Општина РС

ма до којих долази приликом увођења нове производње. Капацитет уљаре коју има 33 „Агројапра“ је 10.000 литара бундевиног хладно цијеђеног уља, или 20.000 литара хладно цијеђеног сунцокретовог уља годишње, тако да се површине засијане бундевом голицом могу још повећавати како би капацитет уљаре био у потпуности искоришћен. 33 „Агројапра“ из Доњих Агића организује и кредитира производњу сјеменки за задружну финалну прераду хладно цијеђеног уља, те се очекује и даље повећање површина засијаних бундевом голицом.

Производња у заштићеном простору

Према подацима Одјељења за привреду производња у пластеницима је заснована на површини од око једног хектара, са тенденцијом раста. Највећи број пластеника се налази уз ријеку Уну, на подручју села Блатне, Рудица и Горњих и Доњих Ракана, па постоји могућност организованог откупа. У пластеницима се углавном узгаја паприка, парадајз и краставац али се због веће економичности у производњи уводе и друге културе краће вегетације – салата и шпинат. Производња у контролисаним условима има тенденцију повећања у циљу економичности производње. У порасту је и пластеничка производња расада, највише паприке и парадајза. Тренутно у општини Нови Град има пет регистрованих произвођача расада, који произведу око

Ушће Сана у Уну налази се на самом улазу у Нови Град

194.000 расада у чашама. Ови производи немају проблем са пласманом јер се у великој мјери расад пласира на подручја сусједних општина у Федерацији. У стабилним условима привређивања повртарска производња је једна од најефективнијих и најефикаснијих производњи у пољопривреди. Пружа велике могућности, али како недостају прерађивачки капацитети, још увијек не заузима оно мјесто које би по економском значају требало да има.

Воћарство

Важна пољопривредна грана у општини Нови Град је воћарство. На подручју општине највећи број произвођача воћа се бави интензивном производњом јабуке и крушке на површини од 37,5 хектара, док су остале врсте (шљива, бресква, вишња, малине, купине и јагода) заступљене недовољно и спорадично на површини од око 8,0 хектара.

У општини је регистрован један произвођач садница воћа, који у периоду 2007-2009. године биљежи константан раст производње и има обезбијеђено тржиште за комплетан садни материјал.

На подручју општине постоји прогнозно-извјештајна станица која је смјештена у селу Куљани која пружа могућност самосталног вођења заштите у оквиру удружења воћара. За бољу покривеност подручја општине неопходно је набавити још једну прогнозно-извјештајну станицу.

Сточарство

Сточарство је водећа пољопривредна грана у општини. Помаже биљну производњу, има великог удјела у приходима пољопривредних произвођача и утиче на развој пољопривредне производње.

Најразвијенија грана сточарства је говедарство, које у оквиру сточарске производње учествује са 30 одсто. Поред

Општина РС

Индустријска зона „Пољавнице“

говедарства, заступљени су овчарство, свињогојство, перадарство и пчеларство.

Највише се гаје краве и стеоне јунице. Товних бикова је мало, с обзиром на то да је интензивно стајско сточарство слабо развијено. Процент крава и стеоних јуница у укупном фонду је веома висок, што резултира релативно великом производњом млијека. Дневне количине откупљеног млијека од прерађивача крећу се око 11.000 литара.

Производња млијека

Производња крављег млијека резултанта је броја музних крава и просјечне млијечности по музном грлу. Млијечност по музном грлу, у првом реду, зависи од расног састава, начина држања, правилне исхране.

Пчеларство

Пчеларство има дугу традицију у овим крајевима. Са порастом тражње и ширењем пчеларских производа, ова дјелатност постаје веома атрактивна и економски прогресивна грана.

Поред породичних, индивидуалних газдинстава, на територији општине осниване су и веће организационе јединице у примарној пољопривредној производњи, односно фарме.

Климатске и географске карактеристике општине погодују развоју пчеларства, а мед је све траженија роба на тржишту. Новоградски пчелари су већим дијелом окупљени око Друштва пчелара Нови Град, које је основано 1997. године. Тренутно удружена 44 члана посједују 2.500 кошница. Производња меда је основна дјелатност већине пчелара,

а само мањи број искусних пчелара производе полен, матичну млијеч и прополис. На подручју општине годишње се произведе око 60 тона меда, али до сада није било организованог откупа меда. У плану је да се откуп организује преко Земљорадничке задруге „Агроуна“ из Доњег Водичева, која има властиту пунионицу меда и бави се производњом медних погача. „Дани меда“, манифестација посвећена пчеларству, као производњи са великим могућностима, одржавају се традиционално сваке године.

Инвестициони потенцијал

Индустријска зона „Пољавнице“ састоји се из три дијела, и то:

1. старог дијела Индустијске зоне, који чине фирме које раде већ преко 50 година, као што је дио који заузима предузеће бивши „Лигношпер“, а гдје се тренутно налази седам фирми. Овај дио пословне зоне обухвата површину од 184.869 м² и углавном има уређену потребну инфраструктуру;
2. новог дијела Индустијске зоне, који је још 2004. године продат инвеститорима који су саградили потпуно нове објекте. Највећи број њих је организовао производњу или је у фази њеног организовања. У овом дијелу Индустијске зоне се налази 10 фирми, на површини од 56.437 м². Потребно је још квалитетно ријешити питање воде, ел. енергије, канализације и отпадне воде, путне комуникације и др;

Општинске РС

3. Трећег дијела Индустијске зоне, који чини земља у власништву општине Нови Град или је у току поступак рјешавања власничких однос. Овај дио се простире на површини од 130.153 м².

Рекреативни центар „Бања Слатина – Љешљани“. - Цјелокупна зона БРЦ – Љешљани, површине 595,93 хектара, проглашена је подручјем од великог друштвеног интереса и као таква је обрађена у регулационом плану, што чини квалитетну подлогу за просторно уређење.

Рекреативни центар „Мотел АДА“. – Планирано је обједињавање туристичких потенцијала општине који се вежу за ријеку Уну.

Логистичко-транспортни центар. – Планирано је јачање и унапријеђење функције жељезнице, царине, шпедиције и друског саобраћаја на подручју општине, што представља добру развојну шансу општине.

Потенцијалне BROWNFIELD инвестиције

- Касарна у Сводни,
- Управна зграда „Сане“, „Станосервис“, „Неимар“, Хотел „Уна“, Робна кућа „Јединство“, Управна зграда „Лигношпера“ и слободно земљиште „Лигношпера“, „Енер Нови“, „Симпромакс“ су фирме које слабо послужете постоји могућност откупа њихове имовине или

Мр Сњежана Рајиљић

успостављања пословног партнерства.

Изјава начелнице општине Нови Град мр Сњежане Рајиљић

Нови Град у 2020. години је мјесто које својим инспиративним животним амбијентом и перспективним економским окружењем пружа услове за останак и лагодан живот својих становника. То је град који свој развој темељи на квалитетним људским ресурсима, природним богатствима, развијеној друштвеној инфраструктури и успјешним предузећима која обезбјеђују доваљан број радних мјеста за своје становнике.

Јака економска основа, заснована на властитим ресурсима и знању, употпуњена квалитетним друштвеним амбијентом, културне различитости, функционална друштвена инфраструктура прилагођена потребама становника, као и висок степен социјалне бриге и еколошке свијести, оно је што град чини европским и стиму-

лативним животним амбијентом.

Нови Град је средина са развијеном економијом, са развијеним туристичким сектором у руралним подручјима, која је социјално сензибилна и атрактивна за живот младих. Инфраструктура општине је функционална, у потпуности прилагођена потребама њених становника и уређена по европским нормама. Напредак заједнице је заснован на сарадњи цивилног друштва и савремене локалне управе, као и високом степену бриге о културно-историјској и природној баштини и заштити животне средине.

Ентузијазам становника Новог Града, спремност на усвајање нових знања и вјештина, као и спремност на рад, поред коришћења властитих ресурса, добре комуникационе повезности са великим регионалним центрима и постигнут висок степен руралног развоја представљају кључне факторе развоја наше општине у будућем периоду.

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија**

Тел: 00 381 11 324 6633

Факс: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs